

Методи й етапи дослідження агентивно-професійної лексики середньоанглійської мови

О. Я. Добровольська

Київський національний лінгвістичний університет, м. Київ, Україна

Paper received 26.05.2016; Revised 30.05.2016; Accepted for publication 03.06.2016.

Анотація. Здійснено теоретичне і методичне опрацювання проблеми вивчення історії розвитку тематичної групи агентивно-професійних назв середньоанглійської мови на великому емпіричному матеріалі та на тривалому хронологічному зрізі у кількох різновидах функціонування системи лексичних одиниць у руслі системно-структурної парадигми, зокрема кореляції питомого/запозиченого для встановлення ролі і місця запозичень (у процесі їх асиміляції) як зовнішнього фактору еволюції мови із загальною метою реконструкції мови середньоанглійського періоду шляхом виявлення лінгвістичних змін (функційних та системних, формальних та семантичних), які є наслідком дії зовнішніх та внутрішніх факторів історії мови, встановлення її етимологічного складу, функційної диференціації, лексико-тематичної дистрибуції, структурно-семантичної характеристики словотвірного поля та хронологічної стратифікації.

Ключові слова: середньоанглійський період, агентивно-професійна лексика, методика дослідження.

Вступ. Напрямом еволюції мови є її поступове ускладнення й удосконалення, що проявляється, зокрема, у тенденціях до впорядкування структурної організації мовної системи, покращенні мовної техніки або мовного механізму, до збереження мовної стабільності, а також до зростання функційної варіативності та функційної стратифікації, що є проявом еволюції мови у мовленнєвому колективі. Нашим дослідженням спробуємо виявити нові підтвердження цих тенденцій.

Процес мовного розвитку зумовлюють внутрішній (системний) та зовнішній (антропогенний), фактор у їх діалектичному співіснуванні. Вивчення взаємодії чинників мовного та немовного ряду входить до завдань історії мови. У нашому дослідженні доцільним вважаємо підтвердити вплив таких внутрішніх факторів розвитку мови, як тенденція до вираження різних значень різними формами; тенденція до економії мовних засобів; тенденція до використання експресивніших форм; тенденція до усунення форм, що втратили свою питому функцію; і таких зовнішніх факторів, як вплив інших мов (зокрема, лексичних запозичень, що є реалізацією соціального і соціокультурного впливу, особливостей історичного життя народу та прогресу людського суспільства в цілому).

Дія зовнішніх факторів полягає у системі закономірностей і тенденцій різного рівня, а також відображає спрямованість взаємодії, лексичні та семантико-стилістичні аспекти. Доцільно на новому фактичному матеріалі підтвердити: а) лексичну теоретико-лінгвістичну закономірність (кореляцію між витісненням питомої лексики та збереженням якісної визначеності мови), яка дозволяє диференціювати суттєві характеристики словникового складу: наповнення підсистем питомою лексикою та співвідношення підсистем; б) семантико-стилістичну теоретико-лінгвістичну закономірність актуалізації певних напрямів семантико-стилістичного розвитку, розширення потенціалу словникового складу.

Процес лінгвістичних змін, які можуть стосуватися системи і функціонування мови, проявляючись у формальному або семантичному варіюванні, можна показати шляхом послідовної фіксації і зіставлення даних про стан варіювання протягом періоду змін, на якомога більшому фактичному матеріалі функціо-

нальних різновидів мови з метою виявлення загальних тенденцій і напрямів розвитку, вироблення принципів і методів аналізу варіювання у різні епохи як спосіб реконструкції мови. Історія зміни станів тієї самої мови дозволить побудувати історичну модель розвитку її функціональної системи, що ми спробуємо реалізувати у нашому дослідженні.

Вивчення мови у ретроспективі здійснюється з урахуванням синхронічних та діахронічних підходів. Динаміка мови в синхронії проявляється у варіюванні, яке в синхронії є джерелом лінгвістичних змін. Окремі етапи мовного розвитку характеризують особливо великі розміри варіювання, зокрема середньоанглійський період, що доцільно підтвердити на новому фактичному матеріалі.

Різні мови-джерела визначаються відносно англійської як носії впливу різного характеру. Специфіка скандинавського мовного впливу полягала в тому, що головним результатом особливої семантичної кореляції між питомою та іншомовною підсистемами стало утворення в англійській мові запозичених синонімів до уже наявних питомих слів. Для специфіки запозичень з французької мови відзначено важливість їх семантичних сфер, де проявляються дві контрастні тенденції: вибірковість – у деякі сфери романізму майже не проникали; широта сфер, яка виявляє значну різноманітність причин запозичення, зокрема, поєднання семантичної потреби і новацій узусу, фактор престижу. Для запозичень з голландської, іспанської, німецької, класичних та ін. мов притаманна загальна закономірність у вигляді семантичної спеціалізації запозичень, яка проявляється у формах розподілу запозичень із різних мов за семантичними сферами різного ступеня абстракції та представлення на значних часових відрізках. Актуальним є дослідження особливостей лексичної асиміляції запозичених слів у різні періоди історії англійської мови на основі вивчення конкретного мовного матеріалу, що ми спробуємо реалізувати на матеріалі середньоанглійського періоду історії мови. Лише ретельне вивчення напряму і шляхів процесу реалізації трьох можливостей взаємодії мов – витіснення англійського питомого слова, зникнення з часом запозиченого слова, розмежування значень зіткнених синонімів – може привести до пояснення того, як нові

семантичні угруповання, відмінні за своїм етимологічним складом, виникали в англійській мові, і яким чином відбувалася їх консолідація. Проблема синонімії запозичень та їх співвідношення з питомою лексикою залишається однією з найменш вивчених галузей англійської лексикології.

Узагальнюючи вагомий науковий доробок численних дослідників, приходимо до висновку про **актуальність** потреби на великому емпіричному матеріалі та на тривалому хронологічному зрізі у кількох різновидах функціонування системи лексичних одиниць у руслі системно-структурної парадигми вивчення кореляції питомого/запозиченого для встановлення ролі і місця запозичень (у процесі їх асиміляції) як зовнішнього фактору еволюції мови із загальною метою реконструкції мови розглядуваного періоду шляхом виявлення лінгвістичних змін (функційних та системних, формальних та семантичних), які є наслідком дії зовнішніх та внутрішніх факторів історії мови.

Мета дослідження. Визначальним у нашій роботі є історичний підхід до мови: синхронний зріз середньоанглійського періоду ми вивчаємо у розвитку (від ранньосередньоанглійського періоду до пізньосередньоанглійського періоду), залучаємо факти з попереднього (давньоанглійського) та наступного (новоанглійського) періодів розвитку мови.

Матеріал і методи. Джерелом фактичного матеріалу нашого дослідження стали: 1) назви прізвищового типу, офіційно задокументовані у складі антропоформул у період середньовіччя в переписних, судових і фінансових документах XII-XV ст. і зібрані у дослідженнях з ономастики та ономастичних словниках [7, 8, 10, 11, 15], а також в історичних словниках англійської мови [9, 12] як ілюстративний матеріал до лексико-семантичного варіанту апелятива у вузькому (антропоформула) або широкому (антропоформула як член речення) контекстах [9, 12], або як окремий лексико-семантичний варіант з приміткою “in surnames”, “as surname” [9]; 2) середньоанглійські апелятиви-назви осіб за професією, внесені як окремі словникові статті до історичних лексикографічних джерел, зокрема їх лексико-семантичні варіанти [9, 12].

Методом не випадкової суцільної вибірки із зазначених лексикографічних та лінгвістичних джерел, за принципом відбору всіх фіксацій у складі антропоформул з подальшим групуванням їх за фонографічними варіантами у хронологічній послідовності вживання, а також першої фіксації як апелятива без відбору фонографічних варіантів, ми отримали такий фактичний матеріал дослідження – 7429 назв прізвищового типу (з урахуванням їх фонографічних варіантів), які відтворюють у своїх антропоосновах 2013 назв осіб за професійною діяльністю, використаних у 10205 слововживаннях своїх фонографічних варіантів. Також виявлено 404 агентивно-професійні назви, що побутували виключно як апелятиви. Отже, у нашому дослідженні вивчається деривація й таксономія 2417 агентивно-професійних назв.

У нашому дослідженні фактичний матеріал опрацьовуємо методом суцільної вибірки зі словників за принципом першої, за хронологією, фіксації як

апелятива та всіх фіксацій у складі антропоформул, з подальшим їх групуванням за фонографічними варіантами у хронологічній послідовності вживання та кількісними обрахунками за століттями, що входять до середньоанглійського періоду історії мови, у відносних та абсолютних показниках з метою вивчення історії появи питомої англійської лексики та входження запозиченої лексики.

Результати та їх обговорення. У сучасній теорії мови обґрунтовують новий напрямок – комплексне вивчення лексичного складу, яке бере до уваги історію й соціальні аспекти мови (інтегративний опис впливу зовнішніх факторів на функціонування і розвиток лексичного складу мови в плані діахронії). У нашому дослідженні дотримуємося комплексного підходу до вивчення мовних об'єктів, принципи якого стверджують ідеї множинності лінгвістичних інтерпретацій.

У процесі вивчення стану досліджуваної проблеми на практиці із залученням загального синхронно-діахронічного підходу до вивчення мовних явищ плануємо використати прийоми таких теоретичних та емпіричних методів дослідження, які у своїй сукупності складають теоретичну основу дослідження: індуктивно-дедуктивний метод – у результаті спостереження над конкретним матеріалом, що дозволяє зробити висновки теоретичного характеру, а теоретичні положення підтверджуємо та ілюструємо фактажем; гіпотетико-дедуктивний метод – для здійснення реконструкції апелятивної лексики, закладеної в англійській історичній антропонімії; теоретико-лінгвістичний аналіз літератури із загальних та часткових питань історії мови, етимології, лексичної семантики, ономастики, словотвору, фонетики, орфографії та лексикографії та ін.; історичний (історико-порівняльний) метод, зокрема прийоми хронологізації та культурно-історичної інтерпретації мовного явища – для вивчення мовних явищ у динаміці, поєднуючи з даними історії народу; порівняльно-історичний метод, зокрема прийом здобуття інформації із аналізу запозичень в середньоанглійській мові – аналізуючи запозичення в середньоанглійській мові; описово-аналітичний метод – описуючи та вивчаючи досліджувані мовні явища, зокрема іншомовного елемента в системі мови, у результаті його зіставлення з іншими компонентами для виявлення схожих та відмінних ознак, що дозволяє зробити висновок про специфічні особливості цього елемента мови; описовий метод як основний в антропонімії – для збору, інтерпретації та узагальнення даних про досліджувані одиниці; зіставний аналіз – для вивчення схожих та відмінних характеристик лінгвістичних явищ і процесів, які відбувалися на різних хронологічних зрізах, що передбачає роботу зі спеціальною літературою, де наявні дані ономастичних, етимологічних, лексикологічних, дериватологічних, фонетичних та ін. досліджень, а також літературою довідкового характеру (словниками історичними, етимологічними, ономастичними, двомовними); аналіз словникових дефініцій – при вивченні семантики твірної бази апелятивів та антропонімів; прийом не випадкової суцільної вибірки з лексикографічних джерел з метою формування корпусу фактичного матеріалу

дослідження; етимологічний аналіз – під час вивчення лексичної бази твірних основ апелятивів та антропооснов назв прізвищового типу; синхронно-морфемний та формантний аналіз – при вивченні способів словотвору та встановленні словотвірних моделей; прийом польового структурування та тематичних класифікацій – аналізуючи лексичну семантику питомих англійських та запозичених лексем; лексикографічний аналіз, зокрема порівняльно-зіставний в лексикографічній практиці – встановлюючи етимологію та вивчаючи лексичну семантику питомих англійських та запозичених лексем; лінгвістична інтерпретація отриманих даних на основі історичних, тлумачних, етимологічних та перекладних словників; елементи кількісного підрахунку та їх мовна атрибуція упродовж усього викладу результатів дослідження забезпечують достовірність та ступінь верифікації результатів дослідження.

У питанні співвідношення якісного і кількісного аналізів мовних фактів, В.В. Левицький наголошує на необхідності узгодити їх із метою, завданнями, матеріалом та результатами конкретного дослідження: «У сучасній лінгвістиці існують проблеми, які можуть бути вирішені лише шляхом якісної категоризації мовних фактів з наступним аналізом результатів цієї категоризації. Значущість отриманих результатів залежить не від того, якими методами користувався лінгвіст, а від того, як він ці методи використав» [4, с. 115].

Фактичний матеріал, відібраний методом суцільної вибірки зі словників за принципом першої, за хронологією, фіксації як апелятива та всіх фіксацій у складі антропоформул (див. «антропонімна формула імені – певний порядок послідовності різних видів антропонімів й апелятивів в офіційному найменуванні людини певної національності, стану, віросповідання у конкретну епоху» [5 с. 36]) із подальшим групуванням їх за фонографічними варіантами у хронологічній послідовності вживання, аналізуємо із застосуванням якісних та кількісних методів у певній логічній послідовності з метою побудови: 1) етимологічної, 2) функційної, 3) тематичної, 4) структурної, 5) хронологічної моделей лексико-тематичної групи агентивно-професійних назв середньоанглійської мови.

Етимологічну модель будемо на основі аналізу матеріалу за мовною приналежністю твірних основ агентивно-професійних назв та антропооснов назв прізвищового типу (див. «антропооснова – та частина антропонімної лексеми, що залишається, якщо відкинути антропоформант» [5, с. 35]), виділяючи лексику англійську власномовну та запозичену. Серед англійських мотивованих похідних виділяємо власномовні деривати з англійською мотиваційною основою та гібридні похідні, що містять англійський словотвірний формант, мотиваційною основою яких є асимільоване запозичення. Серед запозичень виділяємо мотивовані похідні, тобто слова з вивідною основою, що увійшли до англійської мови разом із мотиваційною базою (асимільованими в англійській мові іменниками і дієсловами, що можуть розцінюватися як слова-мотиватори), та запозичення-асимілятиви, що не мають у середньоанглійській мові мотиваційної бази.

Лексичні запозичення розглядаємо за найближчою етимологією, тобто мовою-джерелом проникнення лексеми до англійської мови. Враховуючи історію та специфіку мовних і позамовних контактів, релевантними для дослідження етимологічного складу середньоанглійської лексики та її твірної бази вважаємо такі мови:

1. латинську: континентальні запозичення нульового періоду, запозичення першого періоду (запозичення в давньоанглійську із кельтської мови), другого періоду (запозичення в давньоанглійську мову, пов'язані з християнізацією Англії), запозичення в середньоанглійську мову після нормандського завоювання в XI ст.;

2. кельтську: ранні запозичення у давньоанглійській мові та пізні запозичення нового періоду (з кінця XIV ст., слова шотландського та ірландського походження);

3. скандинавські: давньодатська (IX-XVI ст.), давньошведська (800-1350 pp.), давньонорвезька (800-1350 pp.), давньоісландська (IX ст. – 1550 p.), середньошведська (1350-1526 pp.), середньонорвезька (1350-1525 pp.);

4. давньофранцузьку (XI-XIV ст.): центральні діалекти (зокрема, паризький або франсійський) та північні (зокрема, нормандський) діалекти;

5. нижньонімецькі: давньонідерландська (X-XI ст.), давньонижньонімецька (X-XI ст.), середньонідерландська (XII-XV ст.), середньонижньонімецька (1200-1600 pp.).

На основі аналізу словникових дефініцій фактичний матеріал кожної етимологічної групи розподіляємо за лексичною семантикою на тематичні групи та підгрупи, представляючи у їх межах лексико-семантичну та фонографічну варіативність (лексичні синоніми та фонографічні варіанти розглядуваних лексико-семантичних варіантів слів наводимо у хронологічній послідовності із вказівкою дати всіх фіксацій фонографічних варіантів у складі антропоформул та першої фіксації слова у вигляді апелятива з наведенням словникової дефініції лексико-семантичного варіанту слова, а також його інваріантної графічної репрезентації за лексикографічними даними).

У межах кожної етимологічної групи фактичний матеріал розподіляємо за функціональним принципом, виділяючи окремо три підгрупи: 1) агентивно-професійні назви, що побутували як апелятиви, так і в складі антропоформул, тобто мають усталений узус (див. «узус – прийняте носіями певної мови вживання слів, словоформ, синтаксичних конструкцій тощо» [1, с. 316]); 2) агентивно-професійні назви, що побутували виключно у складі антропоформул і не входили до апелятивного фонду середньоанглійської мови, тобто мають неусталений узус; 3) агентивно-професійні назви, що відображені у письмових пам'ятках виключно як апелятиви, тобто мають обмежений узус.

У межах кожної етимологічної групи та кожної функціональної підгрупи здійснюємо аналіз словотвірного поля іменників, окремо представляючи групи іменників: непохідні, суфіксальні деривати, композити.

Визначальним у нашій роботі є історичний підхід

до мови: синхронний зріз середньоанглійського періоду ми вивчаємо у розвитку (від ранньосередньоанглійського періоду до пізньосередньоанглійського періоду), залуцаємо факти з попереднього (давньоанглійського) та наступного (новоанглійського) періодів розвитку мови.

Торкаючись питання шляхів формування англійської національної літературної мови, зокрема запозичення, В. М. Ярцева [6, с. 65] зауважує, що одним із важких для дослідження питань історії запозичених слів у будь-якій мові є точність датування їх появи у цій мові, оскільки фіксація запозичень в пам'ятках писемності може не збігатися з датою появи цих слів у живому мовленні, що зумовлює жанровий різновид і тематика документа, які визначають наперед сам вибір лексем. Для прикладу згадаймо зайвий скептицизм філологів стосовно французьких запозичень в англійській мові, який викликали підрахунки О. Есперсена: виявилось, за даними Оксфордського словника, що максимальна кількість появи слів французького походження у пам'ятках припадає на XIV ст., тобто коли французька мова вже не була ні державною мовою, ні мовою двомовного населення Англії [6, с. 65]. Окрім того, зазначає В. М. Ярцева, «найцікавішою проблемою є не сам факт появи запозиченого слова, а процес його укорінення у лексиці англійської мови» [6, с. 66]. Поряд з власне лінгвістичним складником вивчення цього процесу у синхронії та діахронії не менш важливою є його хронологізація, точне датування.

Хронологічну стратифікацію етимологічних, тематичних та функціональних груп фактичного матеріалу виконуємо за століттями, що представляють середньоанглійський період історії англійської мови. Для періодизації історії англійської мови користуємося системою Г. Світа [14], за якою не встановлюють різкі

межі між періодами, а після кожного періоду визначено певний перехідний період ("Transition period"): Early Old English (700-900), Late Old English (900-1100), Transition Old English (1100-1200), Early Middle English (1200-1300), Later Middle English (1300-1400), Transition Middle English (1400 – 1500), Early Modern English (1500-1650), Later Modern English (1650) [449, с. 211]. Найпоширенішим є поділ історії англійської мови на давньоанглійську (449-1066 pp.), середньоанглійську (1066-1475 pp.) та новоанглійську (1476 і до нашого часу) [3, с. 54]. Отже, у нашому дослідженні середньоанглійської лексики хронологічну стратифікацію досліджуваних лексем здійснюємо у межах XI-XV ст.

Проаналізований фактичний матеріал, розподілений за вказаними групами та підгрупами, представляємо кількісними показниками у вигляді таблиць та діаграм [2].

Висновки і перспективи. Фактичний матеріал, відібраний методом суцільної вибірки зі словників за принципом першої, за хронологією, фіксації як апелятива та всіх фіксацій у складі антропоформул із подальшим групуванням їх за фонографічними варіантами у хронологічній послідовності вживання, аналізується із застосуванням якісних та кількісних методів у послідовності побудови: етимологічної, функційної, тематичної, структурної, хронологічної моделей лексико-тематичної групи агентивно-професійних назв середньоанглійської мови.

Перспективним вважаємо на основі розробленої методики на прикладі тематичної групи агентивно-професійних назв здійснення реконструкції розвитку інших тематичних груп середньоанглійської мови із загальною метою комплексного різноаспектного вивчення лексичного складу середньоанглійської мови загалом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів / Д.І. Ганич, І.С. Олійник. – К.: ВШ, 1985. – 360 с.
2. Добровольська О. Я. Агентивно-професійна лексика в історії англійської мови: деривація і таксономія: [монографія] / О. Я. Добровольська. – Чернівці: Видавничий дім «РОДОВІД», 2016. – 624 с.
3. Костюченко Ю.П. Історія англійської мови (елементарний курс): [підручник] / Ю.П. Костюченко. – К.: Радянська школа, 1963. – 426 с.
4. Левицький В.В. Основи германістики / В.В. Левицький. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 528 с.
5. Подольская Н.В. Словарь русской ономастической терминологии / Н.В. Подольская. – [2 изд., перераб. и доп.]. – [отв. руд. А.В. Суперанская]. – М.: Наука, 1988. – 192 с.
6. Ярцева В.Н. Развитие национального литературного английского языка / В.Н. Ярцева. – [Изд-е 2-е, испр.]. – М.: Едиториал, УРСС, 2004. – 288 с. (История языков народов Европы.)
7. Ekwall E. Early London Personal Names / E. Ekwall. – Lund: CWK Gleerup, 1947. – XII-207 p.
8. Fransson G. Middle English Surnames of Occupation (1100-1350) / G. Fransson. – Lund: C.W.K. Gleerup, 1935. – 217 p.
9. Middle English Compendium. University of Michigan Digital Library Production Service, 2001-2013. – 15000 p. – [online version]. – Mode of access: <http://www.quod.lib.umich.edu/m/med/>.
10. Mills A.D. Notes on some Middle English Occupational Terms / A.D. Mills // *Studia Neophilologica: a Journal of Germanic and Romance Philology*. – Uppsala, 1968. – v. 40. – N I. – p. 35-48.
11. Otto G. Die Handwekernamen in Mittelenglischen / G. Otto. – Bottrop, 1938. – 99 p.
12. Oxford English Dictionary. A corrected re-issue with an introduction, supplement, and bibliography of a New English Dictionary on Historical Principles. – Oxford at the Clarendon Press, 1961 (1933). – V. I – XII.
13. Reaney P.H. A Dictionary of British Surnames / P. H. Reaney. – London: Routledge and Kegan Paul, 1966. – 366 p.
14. Sweet H. A New English Grammar, Logical and Historical / H. Sweet. – [in two parts]. – Oxford, 1892. – [Pt I]. – XXIV, 499 p.; Oxford, 1898. – [Pt II]. – IX, 137 p.
15. Thuresson S. Middle English Occupational Terms / S. Thuresson. – Lund: CWK Gleerup; Copenhagen: Ejnar Munksgaard, 1950. – 285 p.

REFERENCES

1. Hanych, D. I., Oliinyk I. S. (1985). Slovnyk lnhvistychnykh terminiv [A Dictionary of the linguistic terminology]. 360 p. Kyiv, Vyshcha shkola. (In Ukrainian)
2. Dobrovol'ska, O. Ia. (2016). Ahentyvno-profesiina leksyka v istorii anhliiskoi movy: deryvatsiia i taksonomiia: monohrafiia [Occupational names in the history of the English language: derivation and taxonomy]. 624 p. Chernivtsi, Vydavnychiy dim RODOVID. (In Ukrainian)
3. Kostiuhenko, Iu. P. (1963). Istoriia anhliiskoi movy (elementarnyi kurs) [History of the English Language]. 426 p. Kyiv, Radianska shkola. (In Ukrainian)
4. Levytskyi, V. V. (2008). Osnovy hermanistyky [Foundations of Germanistics]. 528 p. Vinnytsia, NOVA KNYHA. (In Ukrainian)
5. Podolskaia, N. V. (1988). Slovar russkoi onomastycheskoi termynolohyy [Dictionary of the Russian Terminology of Personal Names Study]. 192 p. Moscow, Nauka. (In Russian)
6. Yartseva, V. N. (2004). Razvytye natsyonalnoho lyteraturnoho anhlyiskoho yazyka [The Development of the national literary English language]. 288 p. Moscow, Edytoryal, URSS. (In Russian)

Methods and stages of investigation of the Middle English occupational terms

Dobrovol'ska O.

Abstract. The article deals with the methods and stages of linguistic investigation of the Middle English occupational terms on the basis of the principles of the functional-systemic approach to the language, especially the communicative and historical approaches to the study of multiple examples, longitude chronology and several functional layers of the Middle English vocabulary. Such an investigation is aimed to give a whole reconstruction of the history of Middle English occupational terms etymology, functional variability, lexical-semantic distribution, structural- semantic characteristics of the word-building and the chronological stratification.

Keywords: *Middle English, occupational terms, methods of investigation.*

Методы и этапы исследования среднеанглийской агентивно-профессиональной лексики

Добровольская О. Я.

Аннотация. Статья посвящена вопросам методики изучения истории развития тематической группы агентивно-профессиональных названий среднеанглийского языка в русле системно-структурной парадигмы. Исследование основано на обработке большого эмпирического материала, представленного на длительном хронологическом срезе в нескольких разновидностях функционирования системы лексических единиц. Общая цель исследования заключается в реконструкции лексической системы среднеанглийского языка путём выявления функциональных и системных формальных и семантических лингвистических изменений, установления этимологического состава, функциональной дифференциации, лексико-тематической дистрибуции, структурно-семантической характеристики словообразовательного поля и хронологической стратификации исследуемой лексики.

Ключевые слова: *среднеанглийский язык, агентивно-профессиональная лексика, методика исследования.*